

Ankestyrelsens brev til Skanderborg Kommune

Tilsynsudtalelse om Skanderborg Kommunes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister

Ankestyrelsens tilsyn med kommuner og regioner vender hermed tilbage i sagen om Skanderborg Kommunes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister.

Skanderborg Kommune har den 12. december 2024 sendt en udtaelse til Ankestyrelsen i sagen.

Resumé

Ankestyrelsen vurderer, at Skanderborg Kommune handler i strid med § 3, stk. 2, i retssikkerhedsloven ved ikke at have offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder. Der mangler fx offentliggjorte sagsbehandlingsfrister for sager om fritagelse for et sundt frokostmåltid og tilskud efter lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge og særlige dagtilbudspladser efter barnets lov.

Kommunens forpligtelse til at offentliggøre frister for behandling af ansøgninger gælder inden for de lovområder, som er nævnt i § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen. Det fremgår også af vores generelle udtaelse af 15. december 2023 om kommunernes forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Det er ikke et krav efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunen offentliggør en frist for behandling af en ansøgning for hver enkelt lovbestemmelse. Der er dermed ikke noget til hinder for, at kommunen vælger at offentliggøre frister for sagsbehandlingen, som dækker flere lovbestemmelser eller sagsområder. Det fremgår også af vores generelle udtaelse af 15. december 2023.

30. juni 2025

J.nr. 24-89798

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid - reception:
man-tors kl. 9.00-15.00
fre kl. 9.00-13.00

Åbningstid - telefon:
man-tirs kl. 9.00-15.00
ons lukket
tors-fre kl. 9.00-15.00

Ankestyrelsen vurderer også, at Skanderborg Kommunes praksis for beregning af sagsbehandlingsfrister er i strid med retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Vi beder byrådet i Skanderborg Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Sagens oplysninger

Ankestyrelsen udsendte den 15. december 2023 en generel udtalelse om kommunernes offentligjorte sagsbehandlingsfrister efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Det fremgik af udtalelsen, at vi i 2. halvår af 2024 ville foretage en stikprøvekontrol af udvalgte kommuners hjemmesider.

Skanderborg Kommune er en del af stikprøvekontrollen, og vi bad derfor den 7. oktober 2024 Skanderborg Kommune om en udtalelse.

Skanderborg Kommune sendte den 12. december 2024 en udtalelse til Ankestyrelsen.

Følgende fremgår af udtalelsen:

"Skanderborg Kommune igangsatte, på baggrund af Ankestyrelsens henvendelse den 7. oktober 2024 et arbejde med at sikre, at sagsbehandlingsfristerne efter Retssikkerhedslovens § 3, stk. 2 er offentligjort på kommunens hjemmeside. Arbejdet har medført en tilretning af kommunens hjemmeside, der forventes afsluttet inden 31. december 2024.

Vedrørende Ankestyrelsens henvendelse den 14. november 2024 kan det oplyses, at der arbejdes med udgangspunkt i de opgivne sagsbehandlingsfrister. Der vil dog være sager, der grundet deres kompleksitet og/eller hvor der afventes nødvendige oplysninger for at kunne behandle sagen, vil være vanskelige at afklare indenfor de opgivne tidsfrister.

I den forbindelse er vi opmærksomme på vores forpligtigelse til, at borgerne orienteres om at sagerne bliver forsinket i forhold til de angivne frister samt hvornår de kan forvente en afgørelse.

Derudover henvises til at overholdelse af sagsbehandlingsfrister jævnligt vurderes af ledelsen og ved behov forelægges det politiske niveau.

På baggrund af ovenstående er Skanderborg Kommunes vurdering, at fristerne på hjemmesiden er retvisende.

Dog skal tilføjes, at der aktuelt pågår arbejde med en ny registreringspraksis og justering af sagsbehandlingsfristerne på hjælpemiddelområdet. Efter planen vil de nye sagsbehandlingsfrister blive fremlagt til politisk godkendelse i første kvartal 2025."

Ankestyrelsen har desuden foretaget en gennemgang af tilgængelige oplysninger om sagsbehandlingsfrister på det sociale område i Skanderborg Kommune på baggrund af kommunens udtalelse.

Reglerne

Reglen om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister fremgår af § 3, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Retssikkerhedslovens § 3 lyder:

"§ 3. Kommunalbestyrelsen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal på de enkelte sagsområder fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres. Hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag, skal ansøgeren skriftligt have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse."

Det fremgår af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 306 af 22. marts 2024, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven gælder for. Bestemmelsen lyder:

"§ 1. Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område gælder, når communalbestyrelsen eller Ankestyrelsen, jf. dog § 2, behandler og afgør sager efter:

- 1) Lov om social pension.
- 2) Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig

- førtidspension m.v.
- 3) Lov om individuel boligstøtte.
 - 4) Lov om sygedagpenge.
 - 5) Lov om aktiv socialpolitik.
 - 6) Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.
 - 7) Lov om social service, jf. dog § 7.
 - 8) Barnets lov.
 - 9) Lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling.
 - 10) Dagtilbudsloven.
 - 11) Lov om seniorjob.
 - 12) Lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v.
 - 13) Kapitel 2 i lov om friplejeboliger.
 - 14) Lov om forsøg med et socialt frikort.
 - 15) Lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.
 - 16) Lov om bekämpelse af ungdomskriminalitet.
 - 17) Lov om Udbetaling Danmark.
 - 18) Lov om Seniorpensionsenheden.
 - 19) §§ 30 b og 30 c i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine."

Med lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service blev retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, præciseret. Af lovforslaget fremgår følgende om retssikkerhedslovens § 3, stk. 2:

"Til nr. 3

Det foreslås at præcisere lovens § 3, stk. 2, 1. og 2. pkt., i overensstemmelse med forarbejderne til den gældende § 3, stk. 2, så det fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentligøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på det pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen. Den foreslæde bestemmelse præciserer således indholdet i kommunalbestyrelsens eksisterende forpligtelse til at fastsætte et serviceniveau for sagsbehandlingstiden på de enkelte sagsbehandlingsområder. Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.4.

En communalbestyrelse skal efter bestemmelsen fastsætte frister for alle relevante sociale sagsområder, ikke kun for nogle af sagsområderne. Det gælder dog ikke, hvis der i lovgivningen er

fastsat en særskilt frist på det pågældende område. En kommunalbestyrelse kan fastsætte en eller flere frister for det enkelte sagsområde og er ikke forpligtet til kun at fastsætte én frist for det enkelte sagsområde. Fristernes skal knyttes til et enkelt sagsområde. Der kan ikke under et fastsætte én frist for samtlige sociale sagsområder. Der er imidlertid intet til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder. Det overlades til de enkelte kommunalbestyrelser at inddale afgørelsessager på det sociale område i hensigtsmæssige sagsbehandlingsområder."

Vi henviser endvidere til punkt 39 i vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 9330 af 21. marts 2019, hvor følgende fremgår:

"39. Det fremgår af § 3, stk. 2, at fristen regnes fra det tidspunkt, hvor myndigheden har modtaget en ansøgning, og omfatter tiden, indtil afgørelsen er truffet."

Praksis

Vi henviser til Ankestyrelsens udtalelse af 18. december 2018 om beregningen af sagsbehandlingsfrister på det sociale område og Nordfyns Kommunes praksis vedrørende skriftlig besked om manglende overholdelse af den udmeldte sagsbehandlingsfrist og Ankestyrelsens udtalelse af 15. december 2023.

Følgende fremgår bl.a. af udtalelsen af 18. december 2018:

"Det er på denne baggrund vores vurdering, at sagsbehandlingsfristerne skal beregnes således, at ansøgningstidspunktet er starttidspunktet for fristen, og afgørelsestidspunktet er sluttidspunktet.

Da fristen regnes fra ansøgnings- til afgørelsestidspunktet, indgår kommunens sagsoplysning også i sagsbehandlingstiden. En kommune kan derfor ikke stille krav om, at sagen skal være fuldt oplyst, før den udmeldte sagsbehandlingsfrist begynder at løbe."

Følgende fremgår bl.a. af vores generelle udtalelse om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister på det sociale område af 15. december 2023:

"3.2 Fristen gælder fra ansøgningstidspunkt til afgørelse

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Det fremgår af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på de pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen.

[...]

3.3 Frister for de enkelte sagsområde

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder på det sociale område skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Vi bemærker, at der i de lovgivninger, der er opstede i § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen i forhold til nogle bestemmelser er fastsat lovbestemte frister. Desuden er der i bestemmelsen i retssikkerhedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, også opstet lovgivninger, hvor kompetencen til at behandle en ansøgning efter den pågældende lov ligger hos en anden myndighed. Dette er fx tilfældet med lov om Udbetaling Danmark og lov om Seniorpensionsenheden.

Det betyder, at kommunalbestyrelsens forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, ikke omfatter særligt lovbestemte frister, eller områder, hvor en anden myndighed har afgørelseskompetencen i forhold til borgerens konkrete ansøgning.

Det fremgår også af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen efter bestemmelsen

skal fastsætte frister for alle relevante sociale sagsområder, ikke kun for nogle af sagsområderne. Det gælder dog ikke, hvis der i lovgivningen er fastsat en særligt frist på det pågældende område. En kommunalbestyrelse kan fastsætte en eller flere frister for det enkelte sagsområde og er ikke forpligtet til kun at fastsætte én frist for det enkelte sagsområde.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det også, at fristerne skal knyttes til et enkelt sagsområde. Der kan ikke fastsættes én frist for samtlige sociale sagsområder under ét, fx en sagsbehandlingsfrist, som gælder for alle ansøgninger efter serviceloven eller beskæftigelsesindsatsloven. Der er imidlertid intet til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder."

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at Skanderborg Kommune handler i strid med § 3, stk. 2, i retssikkerhedsloven ved ikke at have offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder.

Det fremgår af § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven – og dermed også bestemmelsen i § 3, stk. 2, om offentligjorte sagsbehandlingstider – gælder for.

Det fremgår af vores generelle udtalelse af 15. december 2023, at forpligtelsen for offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister gælder i ansøgningssager, det vil sige i sager, hvor kommunen modtager og behandler en ansøgning inden for de retsområder, der er nævnt i retssikkerhedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1.

Vi lægger vægt på, at vi i vores gennemgang af kommunens hjemmeside – efter vi har modtaget kommunens udtalelse – kan se, at kommunen ikke har offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder, herunder fx sagsbehandlingsfrister for sager om fritagelse for et sundt frokostmåltid og tilskud efter lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge og særlige dagtilbudspladser efter barnets lov.

Vi skal i den forbindelse også henvise til afsnit 3.3 i den generelle udtalelse af 15. december 2023, hvoraf det blandt andet fremgår, at kommunen kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder, således at kommunen kan fastsætte én

sagsbehandlingsfrist for et sagsområde, hvor flere relevante lovbestemmelser har sammenhæng med hinanden. Det skal dog fortsat være muligt for borgeren at finde oplysninger om, hvilken sagsbehandlingsfrist, der er gældende for borgerens konkrete ansøgningssag.

Ankestyrelsen vurderer også, at Skanderborg Kommunes praksis for beregning af sagsbehandlingsfrister på arbejdsmarked og socialområdet er i strid med retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Vi lægger vægt på, at det under arbejdsmarked og social fremgår, at sagsbehandlingstiderne forudsætter, at den nødvendige dokumentation er tilstede.

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Det fremgår af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på de pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen.

En kommune kan derfor ikke stille krav om, at fristen først regnes fra den nødvendige dokumentation er tilstede. Det fremgår også af tidligere udtalelser om kommunernes forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, fx den nævnte udtalelse fra 2018 og tilsynets generelle udtalelse af 15. december 2023, afsnit 3.2.

Vi beder om byrådets bemærkninger til vores udtalelse

Ankestyrelsen beder byrådet i Skanderborg Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Vi offentliggør denne udtalelse på www.ast.dk i anonymiseret form.

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i

§ 48, stk. 1, i kommunestyrelsесloven.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser. Det står i § 50 i kommunestyrelsесloven.

Venlig hilsen

Linda Søndergaard Christensen

Kopi er sendt til:

- [A]
- [B]

Vi har anvendt:

Lov om kommunernes styrelse (kommunestyrelsесloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 69 af 23. januar 2024

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 261 af 13. marts 2024, som ændret ved lov nr. 329 af 9. april 2024, lov nr. 661 af 11. juni 2024, lov nr. 680 af 11. juni 2024